

DE NOORD-BRABANDER.

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS - PRIJS
Voor de Stad... f 12.
Franco per post... 14.

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS

ADVERTENTIEN:
15 cents de regel.
halve 35 cents regel.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

DE PLINDEUR VAN DE OPENBAAR MINISTERIE
te Zwolle.

Thans blijft ons nog over te zien, waar het Openbaar Ministerie te Zwolle opgestapt is, nadat het afgestapt was van de *paraphrasis* van het wetsartikel, dat op den *Politischen Snelwagen* moet toegepast worden. Dit is de bekende *kritiek* van de Troonrede, waarmede Zijne Majesteit onze geëerbiedigde Koning, op maandag den 20 October II. in eene plegtige vereenigde zitting der beide Kamers der Staten-Generaal, die Staten in eigen persoon heeft geopend, welke kritiek voorkomt in den zoogenamden *Bijdragen tot den Driepartij- en Politischen Snelwagen*, in het laatst van het verloopende jaar te Kampen bij den bekende gedrukt en uitgegeven.

Hij spreekt van zelf dat het Openbaar Ministerie, alvorens tegen de door den *Snelwagen* geberide uitdrukkingen de deszelfs bevestigde straffen tegen hoon, smaad en laster des Konings (aangedaan, in te verstaan) trachten te slaven dat eene beoordeeling van de Troonrede, eene beoordeeling van den persoon des Konings is; eene leer, welke wij allernoodlotigst en waaraan onze verantwoordelijkheid schuivende ministers met hand en tand schijnen vast te houden.

De heer RIBBIUS zal dus beginnen eenige algemeene aanmerkingen in het midden te brengen, „omtrent de Troonrede in het algemeen, zoo als dezelve bij ons wordt gehouden. Gaarne hadden wij gezien, dat de heer RIBBIUS eenige nadere verklaring had gegeven van dit woordje bij ons, hier zoo ongemerkt, doch gewis niet zonder doel ingevoerd. Meent ZEd. bij ons: publiek ministerie, handelende op hooger bevel, dat hebben wij er niets tegen; meent ZEd. echter bij ons te lande, naar onze constitutionele grondslagen, dan vragen wij den heer RIBBIUS, waaruit hij het regt put om dit zoo maar absoluut te beweren, te meer daar ZEd. zelf bekent, dat die constitutionele begrippen behooren tot de Raadszaal en de attributen der volksvertegenwoordiging? Het is waar, dat, zooals wij reeds vroeger gezien hebben de heer RIBBIUS zich voor de correctionele regtbank te Zwolle niet alleen vertoond heeft als eischer van het Openbaar Ministerie, maar tevens als eerste meester der regters; doch, de regters zijne lessen beaamd hebben, ZEd. zal wel niet vorderen, dat ook wij, na zijne

uitmuntende pleitrede zullen uitroepen: *Magister dixit!*

Doch gaan wij over tot zijne alphabetisch gerangschikte opmerkingen tot het regt verstand der zaak.

a. De rede waarmede de Koning de (zitting der) Staten-Generaal opent, is geene Regerings-acte waarvoor de Ministers verantwoordelijk zijn.

Tot staving van dit gezegde gaat het Openbaar Ministerie na, wat de verantwoordelijkheid der Ministers is in *Nederlandschen zin* en zegt de heer RIBBIUS: „Ik ken, volgens onze Grondwet geen verantwoordelijk Ministerie, zoo als bij onze naburen... Ik ken slechts verantwoordelijke ministers volgens die Grondwet, en dat nog wel alleen in den strafregterlijken zin, enz. enz.”

Waartoe al die praal van redeneringen? De vraag is niet, of de ministers verantwoordelijk zijn, in den zin der Grondwet voor de Troonrede, maar of de uitdrukkingen welke gebezigd worden in de beoordeeling der Troonrede, beschouwd kunnen worden als tot den persoon des Konings gerigt; of de Troonrede moet beschouwd worden als het werk van den persoon des Konings, dan wel als een stuk van de regering afkomstig, wat men dan ook door Regering belijft te verstaan, en al is het dan ook, dat de ministers om dezelve, in den volgens de Grondwet strafwettelijken zin, niet verantwoordelijk zijn.

Dit had de heer RIBBIUS liever moeten trachten te bewijzen, in plaats van zich in nuttelooze beschouwingen te verdiepen over den *Nederlandschen zin* der ministerieele verantwoordelijkheid.

„Bovendien, zoo vervolgt de heer RIBBIUS, „is de Troonrede, *stricto sensu*, geene daad van Regering.”

Het Openbaar Ministerie scheen hier met zich zelve in de war te zijn, en zelf niet goed te weten wat het wil. Trouwens zoo even zeide het, bij monde van den heer RIBBIUS, stoutweg: „De rede, waarmede Koning de Staten-Generaal opent, is geene Regerings-acte;” en nu zegt hij: „de Troonrede is *stricto sensu*, geene daad van regering.”

Of is er nog onderscheid tusschen eene regerings-acte en eene daad van Regering, of liever: is elke regerings-acte geene daad van Regering? Indien de Troonrede geene regerings-acte is, dat is welligt; een stuk van de Regering uitgaande, dan is zij ook bepaaldelijk en stellig, en niet *stricto sensu*, geene regerings-daad. Men behoeft niet veel gezond verstand te hebben om

dit te gevoelen. Maar de heer RIBBIUS is niet zeer vies op zijne gevolgtrekkingen; terwijl hij uit de meening dat de ministers niet verantwoordelijk zijn voor de Troonrede, in den grondwettigen zin der ministerieele verantwoordelijkheid, de gevolgtrekking afleidt dat de Troonrede geene regeringsacte is, leidt hij nit deze eerste gevolgtrekking eene tweede af, namelijk: dat de Troonrede *stricto sensu* geene regeringsdaad is. O Logica!

Maar wat is dan eigenlijk eene Troonrede, naar de meening van het Openbaar Ministerie, in de *uitmuntende* pleitrede uitgedrukt?

„De Troonrede is slechts een *verslag* van hetgeen de Regering sedert de laatste opening der Staten-Generaal, tot oirbaar des lands heeft vermeend te moeten bewerkstelligen, en voorts van hetgeen de Regering verder uit dat oogpunt voornemens is te verrigten. Meer is dezelve niet.”

Indien zij dat wezenlijk is, dan vermeenen wij, dat zij die volhouden, dat de beoordeeling der Troonrede onmogelijk tot den persoon des Konings kan opklimmen, zich, nagenoeg, met die definitie der Troonrede zouden kunnen vergenoegen, om hunne opinie te doen zegevieren; maar de logica van den heer RIBBIUS, weet die definitie tot zijn voordeel te wenden, door eene gevolgtrekking, den wijzen Salomon waardig, hoor slechts:

„De Ministers mogen verantwoordelijk zijn voor hetgeen verrigt is, voor het *verslag* dier verrigtingen en voor de juistheid of onjuistheid van dat verslag zijn ze niet aansprakelijk.”

Maar wat beoordeelt men dan bij de beoordeeling eener Troonrede? Het *verslag* of hetgeen waarvan *verslag* gegeven wordt? Wanneer wij, uit de Troonrede vernemende, dat wij aan geene herziening der Grondwet denken mogen, de halstarrigheid der Regering in het voldoen aan den wensch van het grootst gedeelte der Natie veroordeelen; is het dan het *verslag* of de zaak waarvan verslag gedaan wordt, welke wij veroordeelen?

Het Openbaar Ministerie is echter zeer beraal en gaat zelfs zoo ver, het *oordeel* niet alleen der verrigtingen in het *verslag* aangehaald, maar zelfs van het *verslag* dier verrigtingen toe te laten. Wel zoo! De Troonrede is geene regerings-acte, geene regerings-daad; zij moet toch wat wezen, en het persoonlijk werk des Konings, het Openbaar Ministerie geeft ons permissie om het

werk van den persoon des Konings af te keuren! O Nederlandsche, zin! groote weldaad!

Maar er is eene voorwaarde bij: men late dat afkeurend oordeel niet-ontaarden in *smaad, hoon of laster*. Maar de heer RIBBIUS had dan ook eene bepaalde definitie van *smaad, hoon of laster* moeten geven, en althans van de twee eersten de grenzen moeten aanduiden. *Smaad en hoon* heeft dikwijls eenen vergelijkenden graad, afhankelijk van de mindere of meerdere gevoeligheid van den persoon die zich *gesmaad of gehoond* acht of het werkelijk is, of ook van diegenen, die zich *den hoon of smaad* mogen, en moeten aantrekken.

Wij gaan echter nog verder dan de heer RIBBIUS en zeggen: dat al degenen die den persoon des Konings *smaad, hoon of laster* aandoen, onverschillig hoe, bij welke gelegenheid, bij welke beoordeeling het ook wezen moge, strafbaar zijn en zooveel te strafbaarder, omdat zij hunne heiligschepige handen uitsteken naar hetgeen in eenen Staat het heiligst en onschendbaarst is.

Doch wij zeiden zoo even, dat volgens de leer van den heer RIBBIUS de Troonrede het werk van den persoon des Konings moet zijn, en dat dus, wie van zijn gegeven verlof, om die af te keuren gebruik maakt, eenen blaam op den persoon des Konings werpt; maar wij dwaalden: de heer RIBBIUS, leermeester der regters, het orgaan van het Openbaar Ministerie, redt zich daar weder meesterlijk uit. Trouwens hij zegt:

b. „Ook is voor den inhoud der Troonrede, (het bedoelde verslag) niemand aansprakelijk.”

Hier willen wij den heer RIBBIUS niet volgen in zijne redeneringen om dit allervreemdste sustenu te staven; maar slechts aanmerken, dat in die weinige woorden de vrijpraak van den *Politischen Snelwagen* gelegen is. Is niemand voor den inhoud der Troonrede aansprakelijk, dan kan niemand door den lof derzelve geëerd, en ook niemand door de afkeuring derzelve *gehoond, gesmaad of gelasterd* worden.

c. Al ware nu de Troonrede een soort (?) van staatsstuk, al bevatte zij de opinie der Ministers, dan *hecht* de Koning, door het uitspreken der Troonrede *zijn zegel* aan die opinie. Ziedaar in substantie den inhoud der opmerking in de *uitmuntende* pleitrede onder *lett. c.* voorkomende.

Best! Maar wanneer men nu overtuigd is, dat de opinie der Ministers verderfelijk is, wanneer men overtuigd is, dat de Koning, omtrent den waren toestand van zaken niet of verkeerd toegelicht, *zijn zegel hecht* aan eene opinie, welke hij tot *openbaar des lands* de beste acht, doch het land in ellende moet storten, en men van zijn grondwettig recht gebruik makende, die overtuiging door middel der vrije drukpers openlijk verkondigt en daarbij, om die overtuiging ook aan anderen, en vooral ook aan den Koning mede te deelen, de verrigtingen, uit die opinie der Ministers voortvloeiende, met scherpe woorden aan de kaak stelt, maakt men zich dan aan *smaad, hoon en laster* jegens den Koning schuldig?

Eindelijk; want wij hebben haast om te eindigen. Althans de heer RIBBIUS, onder *lett. d.*, zijne *uitmuntende* opmerkingen met de wijze les, dat hetgeen men van eene gehoudene rede zegt, den persoon des redenaars zelve *traft*. Alzoo, wanneer wij zeggen, dat de pleitrede door den heer RIBBIUS uitgesproken *niet uitmuntend* is, dan zeggen wij tevens dat de heer RIBBIUS een *niet uitmuntend* man is? Wij verwerpen deze gevolgtrekking onvoorwaardelijk, en ofschoon wij niet hebben den heer RIBBIUS persoonlijk te kennen, ofschoon wij bij de overtuiging blijven dat in de *uitmuntende* pleitrede van den heer RIBBIUS vele dwaasheden gezegd

zijn, houden wij niettemin den heer RIBBIUS voor een zeer achtenswaardig man; die, hij moge in zijne opinien dwalen, evenwel verdient door een ieder geacht en gerespecteerd te worden en wiens persoonlijke vriend men zeer goed kan zijn, zonder in zijne beginselen te deelen.

Eindelijk gaat het Openbaar Ministerie over, om de geïncrimineerde uitdrukkingen, in de kritiek der Troonrede door den *Snelwagen* gebezigd, aan de door hetzelfde vooruitgezette beginselen te toetsen. Hierin zullen wij hetzelfde niet volgen. De kieschheid en de diepe eerbied, welken wij voor het Hoofd van den Staat koesteren, verbieden ons zulks. Daarenboven, wij hebben niet op ons genomen, den *Snelwagen* te verdedigen; maar wilden slechts al het ongegronde, ongerijmd, anti-constitutionele aanstippen, wat wij vermeenden in de pleitrede van het Openbaar Ministerie te vinden. Heeft de *Snelwagen* den persoon des Konings *gehoond, gesmaad of gelasterd*, is hij zoowel als een ander strafbaar; maar wij blijven het steeds voor een noodlottige dwaling houden, dat men de uitdrukkingen (hoedanig deze dan ook mogen wezen), welke gebezigd zijn tegen de Troonrede, mits met buitenlating van den persoon des Konings, tot dien persoon, die aan allen heilig en dierbaar moet zijn, doet opklimmen. Daarmede stelt men, naar ons inzien, zoowel de Koninklijke waardigheid als de belangen des lands in de waagschaal.

AMERIKA.

Uit Haiti zijn te Bremen tijdingen aangekomen, onder welke de inhoud van het antwoord van den president Pierrot aan den consul van Frankrijk rakende de zaak van Dubrac. De president weigert alle genoegdoening en verklaart dat het meer dan eene daad van goedheid is dat de heer Dubrac slechts uitgedreuve werd, indien men jegens hem den gewonen loop der justitie gevolgd had, zou hij zonder genade opgehangen zijn geworden. Zijne kwaliteit van diplomaat alleen heeft hem kunnen redden.

TURKIJE.

Brieven uit Scutari van Albanie melden, dat ten gevolge van eenen brief van den oostenrijkschen vice-consul aan den pacha van Uskop, deze de vervolging welke hij, op aanhijting van Rusland tegen de catholijken van zijn pachaliek aangerigt had, ontdekt ziende, eerst in woede ontstoken was; doch daarna, de mogelijke gevolgen zijner dwingelandij vrezende, zijne gestrengheid eenigzins genatigd heeft. Die ongelukkige catholijken werden, geketend en met eene slechts geringe uitdeeling van brood, aan de openbare werken gebruikt, hetgeen, dank de krachtige tusschenkomst van Oostenrijk, thans opgehouden heeft. Den 20 december II. waren zij in de tegenwoordigheid van Sefim-pacha geroepen, alwaar zij met de meeste standvastigheid verklaarden, dat zij zich liever in stukken zouden laten hakken, dan op te houden catholijk te zijn, zoo als zij en hunne voorouders steeds geweest waren.

De Porte heeft te Wenen Eschiloir zes afgevaardigden van Schamyl Bey doen aanhouden, alwaar zij zich sedert lang bevonden om troepen voor het leger van Imau te lichten. Zij was daartoe wel gedwongen want de russische ambassadeur had haar met juistheid te plaatsen opgegeven, alwaar die agenten zich bevonden en haargenoot hen te verwijderen. Daarenboven had Rusland reeds herhaalde malen zich beklagd dat de Porte de kruitvoerusting in de hand werkte der bergbewoners tegen eene bevriende mogendheid.

POLEN.

WARSCHAU 21 januarij. Een der staatsgevangenen, in de onderaardsche kerkeren van de citadel van Warschau opgesloten, heeft zich op eene vreeselijke wijze van het leven beroofd; hij heeft zijne brandende lamp onder zijn bed geplaatst en zich op die wijze laten verbranden. Op een der muren van zijnen kerker had hij geschreven dat hij, door de slechte behandelingen, welke men hem liet verduren en de volstandige weigering om het daglicht te aanschouwen, tot wanhoop gedreven, besloten

had zich door het vuur van het leven te berouwen; aangezien dit het eenige middel was dat hij, tot uitvoering van zijn voornemen; ter zijner beschikking had.

Een ander staatkundig gevangene, die zich in den naastgelegen kerker bevond, heeft bij het vernemen van den zelfmoord van zijnen lotgenoot zijn verstand verloren en men heeft hem naar het zinnelooze huis van Warschau moeten vervoeren.

Deze bedroevende tijdingen hebben hier eene even algemeene als diepe verslagenheid veroorzaakt en vele familien in ongerustheid gedompeld, die nabestaanden onder de gevangenen der citadel hebben; want de overheden weigeren de namen bekend te maken van den zelfmoordenaar en den zinnelooze.

DUITSCHLAND.

De pastoors van het bisdom Freiburg in Briegau schijnen zich meerendeels te gedragen naar de voorschriften van den aartsbisschop in de zaak der gemengde huwelijken. Dit gedrag heeft aan de protestantsche dagbladen aanleiding gegeven tot hevige aanvallen. Zij willen dat de wetten tot uitvoer zullen gelegd worden. De catholijken het daaromtrent volmaakt met hen eens. De vraag is slechts, welke wetten hier bedoeld worden. Zijn het de heilige en onveranderlijke wetten eene Kerk, die ouder is dan al de Staten, of de willekeurige verordeningen van een gouvernement; de klaarblijkelijk den voortzet op de regten, welke de Kerk van heten goddelijke Stichter ontving heeft?

De Tweede Kamer van het koninkrijk Saksen heeft onlangs de vraag behandeld of, in zaken van huwelijksrecht, de afgescheidene catholijken desceets van Ronge beheerd moeten worden naar de protestantsche wet die de echtscheiding toelaat, of naar de wet hunner oude Kerk, die dezelfde verbiedt. De minister van binnenlandse zaken heeft volgehouden dat, aangezien de afgescheidenen niet door den Staat erkend waren, de catholijke wet op hen toegepast moest worden. Deze meening heeft echter de bovenhand niet behouden; de Kamer heeft, met eene meerderheid van 10 stemmen, de voorschriften der protestantsche wet op hen toegepast.

Het is nog niet gelukt den sluier op te lichten die het te Posen ontdekt complot verbergt. De politie zet steeds hare ondersoeken voort, zoowel in de provincie Pruisen als in het grootherzogdom Posen.

AUGSBURG 2 februarij. Eenige dagen geleden is een adres door duizend roomsch catholijken van Augsburg onderteekend, den koning van Beieren aangeboden, om aan Zijne Majestät uitdrukking te geven der levendige dankbaarheid, waarvan al de catholijken doordrongen zijn, bij het zien hoezeer het den koning ter harte gaat, om de wonden te heelen, welke door den slechten geest der tijds aan de Kerk worden toegebracht; zij leggen tevens hun vertrouwen aan den dag dat de Koning bij voortduring even rechtvaardig jegens de catholijken zal. De koning heeft dezen brief met een eigenhandig schrijven beantwoord, aldus luidende:

„Het is mij een hartelijk genoegen de gevoelens te lezen welke in adres zijn uitgedrukt; en dit om meer, omdat in den loopenden tijd de ondankbaarheid, en niet de erkentelijkheid, aan de orde van den dag is. Daar ik reeds dikwijls met ondankbaarheid ben vergolden geweest, verschaffen de dankbetuigingen der catholijke ingezetenen van Augsburg mij te meer genoegen, daar ik zoowel de catholijken als de protestanten in hunne grondwettige regten bescherm en met dezelfde bezorgheid als vader en Koning over het geluk der beide kerkgenootschappen een waakzaam oog houd. Ik herhaal u, bij deze, de verzekering, op welke hoogen prijs ik uw adres stel en ben uw toegewijde Liefwilt!

München 29 januarij 1846.

ENGLAND.

LONDEN, 7 februarij. O'Connell heeft gisteren aan het Lagerhuis aangekondigd dat hij aanstaand dingsdag de aandacht der Kamer zal innemen over den hongersnood; die in dezen tijd Ierland teister. De heer Miles heeft verklaard, dat de oppositie voornemens was, bij wijze van amendement voor te dragen, dat het voorstel van sir Robert Peel voor zes maanden verdragd zou worden, hetgeen met eene algemeene verworping van gelijk staaft. Te Manchester hebben in eenen enkelen dag 55,000 handteekeningen het verzoekschrift bekrachtigd tot eene onmiddellijke en geheele afschaffing der graanwetten; in het graanschaps Lancashire zijn in weinige dagen de verzoekschriften tot hetzelfde

vinde met 330 000 handteekeningen voorzien ge- worden.

Sir Graham heeft aan het Lagerhuis medegedeeld het rapport der commissie welke door het gouver- nement belast is geweest met het onderzoek der aardappelziekte in Ierland. Blijkens dat verslag is niet een enkel der twee en dertig graafschappen van Ierland van de plaag verspaard gebleven, maar heeft deze overal de meeste verwoestingen aan- gerigt.

FRANRIJK.

In het jaar 1826 of 1827 werd te Parijs zeker italiaansche priester, Contrefatto genaamd, tot een dwangarbeid veroordeeld, als een schandelijkste misdaad schuldig. Thans is deze onschuld erkend en dit heeft in Parijs een buitengewone sensatie verwekt. De volgende bijzonderheden komen daaromtrent in *l'Ami de la Religion* voor:

« Niemand kan het ergerlijk proces vergeten hebben, hetwelk ten tijde der restauratie tegen eenen italiaanschen priester gehouden werd en de schan- delijke veroordeeling tegen dien ongelukkigen priester Contrefatto uitgesproken. Al de anti-godsdiens- tige hartstogten juichten met een soort van razernij deze veroordeeling toe, waarvan zij trachten de schande op de ganse geestelijkheid te doen neder- komen. Welnu! dit proces was niets anders dan een afschuwelijke ongerechtigheid, ingegeven door den haat tegen het priesterschap, welke toenmaals zoo hevig woedde. De regtsgeleerde, die uit naam der civiele partij, den priester Contrefatto met zooveel hevigheid vervolgde, heeft zijne dwaling erkend en vraagt hem vergiffenis met een beïdouw, dat hem eer aandoet. Wij haasten ons den brief van eerherstelling van den heer mr. Ch. Ledru mede te deelen.

Uit den brief van dien regtsgeleerde blijkt, zegt zeker dagblad, dat de ellendelingen, op wier valsche getuigenis de priester Contrefatto veroordeeld werd, tot deze afschuwelijke daad gedreven werden door hunnen haat tegen de godsdiens- en de priesters en daar die advocaat tot de liberale partij, die toen met alle hevigheid tegen de geestelijkheid te velde trok, behoorde, vermeenden zij dat de belangen van het liberalismus buitengemeen bevorderd zouden worden door de openbare schandvlekking eens priesters.

Uit al die daadzaken moet een verschrikkelijke les voor de staat worden afgeleid worden. Toen de liberale dagbladen en redacteurs van de restauratie tegen de priesters uitvaardigen, hebben zij niet aan de misdaad, welke deze uit- valsen konden, te weeg brengen. De drukpers en de verspreiders van verschrikkelijke werktuigen, waarmede zij de menschen niet te voor- zigtig kunnen behandelen. Rondom dezelve scharen zich de woeste en hartstogten, en dikwijls wordt eene onvoorzichtige oorzaak eener mis- daad. Ziehier den brief van den heer Ch. Ledru.

« Mijnheer! het is altoos plicht, het kwaad dat men veroorzaakt heeft, te herstellen, daarom zichte ik mij, van af den dag, waarop een aantal der voornaamste getuigen in uwe ongelukkige zaak mij kwamen bekennen, dat zij aan de waarheid te kort gedaan hadden, als door de eer verplicht, mij on- middellijk tot den minister van justitie te wenden, om hem te smeeken, den tijd van uw lijden te verkorten en ik verhaalde hem al de omstandig- heden, welke mij tot dien stap hadden geroept.

« Ik moest hem bekend maken, dat de getuigen, wihoufde mijner denkwijzen, welke zij zoo een groot onrecht aandeden, vermeend hadden, dat ik, door tegen u het woord te voeren, minder de be- strijder was geweest van den man, in welken ik eenen misdadiger meende te zien, dan tegen den catholijken priester. Inderdaad, van die schandelijke overtuiging doordrongen waren zij bij mij gekomen, om zich over hunnen meened voor het gerecht te beroemen.

« De Hemel zij dank! Mijnheer; ik heb alleen daarom zoo veel kracht in de tegen u gerigte ver- wuilingen aan den dag gelegd, omdat de over- tuiging uwer schuldplegtigheid diep in mijn gemoed was doorgedrongen; en, zoo ik eene dwaling te berispen heb, heb ik althans mijzelven geene slechte raad te verwijten.

« Ziedaar de taal, welke ik gevoerd heb, toen de ongelukkigen, die mijne persoonlijke gevoelens te vliegen, dezelve zoo onwaardig mis- braken door mij met hun schandelijk gedrag be- last te maken. Zoodanig was ook mijne taal jegens de edele en heilige vrouw, die, zonder u te kennen onder de enkele ingeving harer deugd, uwe verzienigheid geworden was. Ik gaf haar daaren-

boven eene schriftelijke, alg heele en omstandige verklaring der daadzaken; en op die wijze de p- gingen der liefdadigheid voegende bij het verzoek, dat ik aan den minister van justitie gericht had, heeft zij eene begenadiging verkregen, welke mij- zelve van eenen zwaren last heeft ontheven; zij heeft mij althans veel verligting aangebracht; want, Mijnheer, indien het wreed is, eene onverdiende straf te moeten ondergaan, niet minder groot is de smart, wanneer men de overtuiging heeft daarvan, al is het dan ook de onschuldige oorzaak geweest te zijn.

« Slechts eenmaal in mijn leven ben ik als be- schuldiger van eenen grooten misdadiger opgetreden. De droefheid, welke deze herinnering mij achter- laat, zal eeuwig zijn.

Maak, Mijnheer, van deze verklaring zoodanig gebruik als gij zult goed vinden en geloof mij, Mijnheer Uwen zeer ootmoedigen dienaar,

(get.) Ch. Ledru, advocaat bij het koninklijk gerechtshof 4 juli 1845.

« Geregistreerd te Parijs, den 2 augustus 1845, fo. 171 R. C. 9. ontv. 2 fr. 50c. Met de 10 procenten (get.) Liverdier.

« Conform aan het origineel, in minuit ter hand gesteld aan den ondergeteekenden Henry Martian, notaris te Parijs, blijkens proces-verbaal opgemaakt door mr. Martian en zijnen ambtgenoot, den 4 au- gustus 1845, behelzende staving van het geschrift van mr. Ch. Ledru.

Sedert de commutatie zijner straf was Contrefatto opgesloten in het tuchthuis van Rennes, alwaar hij in het verloop van jaren begenadigd werd, met bevel, om Frankrijk te verlaten.

NEDERLAND.

'S HERTOGENBOSCH 11 februarij.

Li. zondag namiddag waren een vijftal personen uit Vught, in een roeiboortje gestapt, om zich tot uitspanning naar deze stad te begeven. Digt bij dezelve genaderd, geraakten zij door het on- gekomen ongunstig weder, en de herhaalde ruk- winden in levensgevaar. De boot was reeds meer dan half vol water en de zich gaarin bevindende personen verkeerden letterlijk in doodsgevaar.

Gelukkig dat de persoon van Adriaan van den Heu- vel, schipper van de *Wijnen op 's Bosch*, het gevaar waar- in deze menschen zich bevonden, gewaar werd en ook niet aarzelde zich met zijne zeilschuit, vergezeld door zijnen maat Hendrikus van Heivoirt naar de plaats des gevaars te begeven, met dat gelukkig gevolg, dat de bedoelde personen, die een werkelijk levensgevaar verkeerden, nog ge- lukkig uit hetzelfde gered werden. Ere zij deze menschevrienden. Wij twifelen niet of de gered- den, die naar wij vernemen tot de goeude klasse behooren, zullen de hunn bewezen dienst rijkelijk beloofd hebben.

Tevens hebben wij met veel lust hooren gewagen van de cordaatheid van den jeugdigen schipper Antonius van den Heuvel van Deuter, stuurman op Galveer, en Johannes van den Dungen, die li. zaterdag oudanks het zeer ongunstig weder, den overtocht ge- waagd hebben met belangrijke en spoedvorderende depeches van den waterstaat en aldaar doorslaande bewijzen hunner bekwaamheid gegeven hebben.

— Op het concert van het *Gezelschap tot Bevor- dering der Toonkunst*, onder de zinspreuk: *Tot Nuten Vermaak*, van den 6 dezer, hadden de leden het bijzonder genoegen, onder meer weluitgevoerde stukken, te hooren voordragen: de Variatien van Weiy voor viool, door het tweede zontje van den gewezen stafmuzikant Bouman. Deze 11 jarige jonge- ling heeft op zijn instrument eenen overheerlijken toon, eene bijzondere vaardigheid en eene manier van voordragt, die bij meer bejaarden soms nog veel te wenschen overlaat.

Ere zij den heer Doggen, onderwijzer aan de koninklijke muzikschool te dezer stede, die door zijn grondig en doelmatig onderwijs, dezen veel belovenden jongeling, reeds dusdanige hoogte deed bereiken.

— Bij koninklijk besluit van 9 februarij jl. n° 88, is jhr. Gevaerts belast met de waarneming der func- tien van gouverneur van Zuid-Holland.

— De leden van de Eerste Kamer der Staten- Generaal zijn opgeroepen om te vergaderen den 16den februarij aanstaande.

TWEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van 10 Februarij.

In de zitting van heden zijn ingekomen:

1. Een ontwerp van wet ten doel hebbende het verstrekken eener buitengewone bijdrage aan de maatschappij van weldadigheid, ten gevolge van den ongunstigen uitslag van den aardappelen-oogst.

Dit ontwerp bevat de volgende bepaling:

Boven en behalve de betalingen, bedoeld bij art. 5 der wet van den 10 februarij 1844 (*Staatsblad* n° 7), zal uit het *bijzonder fonds tot voldoening der uitgaven, voortvloeiende uit de kolonisatie van behoefstigen in de kolonien der Maatschappij van Weldadigheid*, ingesteld bij art. 4 der wet over 1846, aan die maatschappij kunnen worden ver- strekt eene buitengewone bijdrage, hoogstens tot een beloop van tachtig duizend gulden) f 80,000, ter tegemoetkoming in hare bovenvermelde behoeften.

2. Is ingekomen een ontwerp betreffende de tegemoetkoming in schade, veroorzaakt door militaire inundatien, in Noord-Brabant, Zeeland en Limburg. De bepalingen deswege luiden als volgt:

Art. 1. Ter tegemoetkoming in de schade, veroorzaakt door de militaire inundatien, welke in het jaar 1830 en volgende jaren hebben plaats gehad, zoo in sommige gedeelten der provincie Noord-Brabant en Zeeland, als in den ontrek der vesting Maastricht, wordt toegestaan eene som van zes honderd duizend gulden, na aftrek der kosten van opnemings en taxatie te verdeelen onder de belang- hebbende ingezetenen des rijks, in evenredigheid van elks geleden en getaxeerde schade.

Art. 2. Tot dekking van de som in artikel 1. ver- meld, wordt aangewezen een gelijk bedrag, te nemen op hetgeen, volgens artikel 5 van de wet van den 10 februarij 1844 (*Staatsblad* n° 10) en volgens arti- kel 84 der wet van 6 maart 1844 (*Staatsblad* n° 14), bestemd was tot voldoening van den achterstand over 1840 en vroeger.

Lasten en bevelen, enz.

Zijn ingekomen onderscheidene verzoekschriften, welke naar de commissie worden verzonden. Daarna heeft de commissie, benoemd tot herziening van het reglement van orde haar verslag deswege bij monde van den heer Faber van Rietveld uitgebragt, hetwelk zal worden gedrukt en verzonden naar de afdeelingen van februarij en maart.

De commissie, belast met het opstellen van een adres in antwoord op de koninklijke boodschap, meldende het treurig overlijden van den zoon van Z. K. H. prins Frederik, heeft dat antwoord ge- reed; hetzelfde wordt naar de afdeelingen verzon- den, middeledijl de openbare zitting voor eene poos wordt geschorst, na afloop van het onderzoek deelt de voorzitter mede, dat de afdeelingen wij- zigen in het concept zijn gebragt, en worden de beraadslagen deswege bepaald op morgen (Woensdag) ochtend ten 11 ure.

Boekaankondiging.

De Uitgever dezer Courant heeft, als reeds in den Noord-Brabander van 29 januarij onder de advertentien aangekondigd was, eene vertaling ter perse gelegd, van het authentiek verhaal, door de moeder abdis der nonnen van den H. Basilius, te Rome, aan de door Z. H. den Paus daartoe benoemde Commissie gedaan der vervolgingen, welke zij, met hare Zusters, zeven jaren lang in Polen verduurd heeft; en hetwelk heden alom verzonden wordt. Wij prijzen den spoed, waarmede hij zich beijverd heeft het Nederlandsch Publiek in staat te stellen het echt relaas te lezen eener geschie- denis, welke reeds sedert eenigen tijd de algeme- ne aandacht gespannen houdt; te meer daar de waarheid van het reeds gedeeltelijk medegedeelde van sommige zijden, hetzij voorspoedig het zij ter goeder trouw, werd in twijfel getrokken. Dit authentiek verhaal heeft dus allen twijfel omtrent de waarheid weggenomen, hoezeer het ook wellicht in de oogen van sommigen, ongelooftig moge voor- komen, die, alles met het aardich oog beschou- wende, of belang bij den twijfel hebbende, nog zullen trachten de waarheid te benevelen. Wij voor ons twifelen niet of het verhaal van Macrena Micryslawska zal zich spoedig in ieders handen bevinden; daaruit zal men leeren van de eene zijde wat het proselytismus, door baatzuchtige en wrede handlangers in de hand gewerkt, zelfs in de XII eeuw durft ten uitvoer leggen en van de andere zijde, hoe een vast geloof en eene innige gehech- theid aan de waarheid, den mensch buren het aard- sche verheffen en hem, met behulp der goddelijke genade, voor folteringen en suarten als ongevoelig maakt. Men zal het boekje nederleggen met den uitroep: « Zulke helden kan alleen het catholijk geloof voortbrengen! »

Lofwaardig achten wij het, dat de uitgever den prijs van het werkje zoo matig heeft gesteld, dat een ieder het zich kan aanschaffen. Het bedraagt ruim drie vollen druks, en kost slechts 25 cents.

De EdelAchtbare heer burgemeester van Oirschot heeft ons de eer aangedaan, communicatie te zenden van de onderstaande publicatie, aldaar op den 8 februari H. afgekondigd en aangeplakt, met verzoek dezelve in ons eerstvolgend nummer te willen plaatsen. Volgaarne voldoen wij aan dit verzoek en betreuren het, dat Zed. Achtb. missive ons H. maandag te laat is geworden, om dezelve nog in ons nummer van vandaag op te nemen.

Publicatie.

De Burgemeester dezer Gemeente Gelezen hebbende de taal (deze is te Oirschot naar waarde gekwalificeerd) door den Noord-Brabander in zijn Nummer 14 van 1846, onder de Nieuwstijdingen uit 's Hertogenbosch opgenomen, en gerigt, — in de eerste plaats, — tegen hem Burgemeester.

Brengt, dien ten gevolge, ter kennis van degenen, die daarbij mogten belang hebben, dat, gedurende de eerstvolgende week, des voormiddags van 10 tot 11 ure, ten Raadhuiuze, voor hen, zullen ter inzage liggen, al die bescheiden, die noodig zijn om hen te overtuigen, dat alhier, van den aanvang der Militaire bezetting tot den einde toe, met al de gelden, ontvangen voor inkwartiering, — karrevrachten, enz. enz. gehandeld is zoodanig, dat zij, die met derzelve ontvangst en uitbetaling, zijn belast geweest, geenszins behoeven te vreezen, van zich daartoe den openbaren haat en de minachting hunner medeburgers te hebben op den hals gehaald.

Hij, die, sedert slechts weken, de Machinatiën en huiperijen van zaken 2, enz. enz.

Oirschot den 8 februari 1846.

De Burgemeester,
DE JONG.

Althans juichen wij de wijze toe, waarop door den EdelAchtbaren heer burgemeester van Oirschot geantwoord is op hetgeen in ons nummer van 31 januari H. is niedegedeeld, namelijk: » Ook spreekt men daar van onderzoek over de achtergehouden gelden van karrevrachten voor militaire transporten, van de uitgaven voor ziekenhuizen, in de kwartieringen, wachthuizen, enz. enz. Indien dit alles werd betaald, zoude metig huisvuur den nog al een aanzienlijk sommetje trekken.

Het ware te wenschen dat men overal zoo goed in zijne schieren stak, en dat elk gemeentebestuur op eene zoo royale wijze kon antwoorden op de klagen en bezwaren, die zoo nietigvuldig hier en daar tegen dezelfde oprijzen. Wat ons betreft wij hebben dat berigt, dat toch in allen gevallen geene regstreekse beschuldiging bevat, maar alléén een loopend gerucht vermeldt, niet los weg opgenomen. Deze verklaring zij genoeg.

Indien wij ons eene aanmerking op bovenstaande Publicatie mogen veroorloven, zoude dezelve gelden deze woorden « en gerigt in de eerste plaats tegen hem Burgemeester. » In het berigt omtrent de karrevrachten enz. wordt de edel' achtb. heer Burgemeester in het geheel niet genoemd, en kan hetzelfde dus, in de eerste plaats niet tegen Zed. Achtb. gerigt zijn. Het onmiddellijk daar voorgaande berigt: dat de justitie onderzoek doet naar huwelijken, niet ten overstaan van den ambtenaar van den burgerlijken stand gesloten zou eerder tegen Zed. Achtb. gerigt kunnen zijn, doch omtrent die zaak behield de door Zed. Achtb. afgekondigde en door ons medegedeelde publicatie geen woord. Die zaak blijft dus onopgehelderd.

Advertentien.

* * Iemand die gedurig de Steden en Plaatsen ten platten lande der Provincie Noord-Brabant bereist, genegen zijnde op voordeelige voorwaarden zich met het verkoopen van KOFFIJSIROOP en AARDAPPELEN MEEL voor een Fabrikant in Holland te belasten, adresseere zich met franco brieven Letter X, Poste-Restante, Rotterdam.

* * De Notaris JOH. DE BERGH, te 's Hertogenbosch, zal als daartoe regterlijk benoemd, in het openbaar verkoopen:

Onder Schijndel.

- 1° Koop. Eene BOUWHOEVE met aangelegd BOUW- en WEILANDEN, HOUTWAS en aanhooren, aan elkander ter plaatse genaamd Oetelaar, groot 6 B. 86 R. 45 E.
- 2° Koop. Drie perceelen BOUWLAND en HOUTWAS, ter plaatse genaamd Wielsche Kamp, groot 1 B. 23 R. 69 E.
- 3° Koop. Twee perceelen BOUWLAND, ter plaatse als voor, groot 57 R. 75 E.
- 4° Koop. Een perceel DITO, ter plaatse als voor, groot 36 R. 30 E.
- 5° Koop. Eenige perceelen DITO, HOUTWAS en VOORPOTING, ter plaatse als voor, groot 1 B. 86 R. 75 E.

De voorschreven 5 koopen worden ook in Massa gevoeld.

- 6° Koop. Eenige perceelen BOUW. en WEILAND, genaamd den Bunder, ter plaatse genaamd Meildoor, nabij Dungen, groot 1 B. 70 R. 90 E.

Onder Rosmalen.

- 7° Koop. Een perceel HOOLAND, ter plaatse genaamd de Slagen, groot 4 B. 63 R. 20 E.
- 8° Koop. Een perceel DITO, ter plaatse als voor, groot 3 B. 67 R. 20 E.

Te 's Hertogenbosch.

- 9° Koop. Een wel ter nering staande HUIS en ERF genaamd, het Gulden Hoefijzer, H. 350 en V. H. 178, in de Vugtersstraat.
- 10° Koop. Een wel ter nering staande HUIS en ERF, genaamd de Bijenkorf, H. 351 en V. H. 179, neven den vorigen koop.
- 11° Koop. Een HUIS en ERF, genaamd de Schenkkan, H. 76 en V. H. 220, in de Apostelstraat.
- 12° Koop. Een HUIS en ERF, genaamd het Leestje, H. 77 en V. H. 221, neven den vorige koop.
- 13° Koop. Een wel ter nering staande HUIS en ERF, genaamd de Roode Star, A. 62 en V. A. 64, in de Hinthamerstraat nabij de Markt.
- 14° Koop. Een HUIS en ERF, D. 392 en V. D. 424, in de Windmolenbergstraat, tegen over de caserne.
- 15° Koop. Een GEBOUW bestaande in verschillende WONINGEN, hoofdzakelijk ingerigt voor Hoveniers, met STALLEN en groote MOESTUIN te zamen ter grootte van 33 R. 40 E. in de Schilderstraat.

Onder Driel.

- 16° Koop. Een perceel BOUWLAND, ter plaatse genaamd den Ham, groot 2 B. 46 R. 60 E.
- Alles bij gedrukte biljetten breeder omschreven.
- Deze Verkoop zal geschieden te 's Hertogenbosch, in het Brabandsch Kofthuis, staande aan de Markt, bewoond bij L. CURDENS, op Donderdag den 19 Februari 1846, provisioneel en op Donderdag den 5 Maart daarsaanzigende, finaal, teken dage des avonds ten 5 ure te beginnen.

Lotusschen nadere onderrigting te bekomen ten kantore van voornoemden Notaris DE BERGH, te 's Hertogenbosch.

* * De Notaris JOH. DE BERGH, te 's Hertogenbosch, heeft in het openbaar provisioneel verkocht:

- 1° Koop. Een perceel HOOLAND, onder Rosmalen, ter plaatse genaamd den Roonpot, groot 3 B. 12 R. 20 E. Gedurende de laatste 10 jaren gemiddeld opgebracht hebbende f 94.00; met de slagen voor f 1,150.00.
- 2° Koop. Eene HUIZINGE en ERF met STAL, PAKHUIS, BERGPLAATSEN en verder aanhooren, genaamd de Valk, te 's Hertogenbosch; op het Hinthamerinde, waarin het honden van Logement met goed gevolg wordt uitgeoefend, voor f 3,445.00.
- 3° Koop. Een KOETSHUIS en STAL met BOVENKAMER en ZOLDER, te 's Hertogenbosch, in de Orthenstraat in het eerste straatje van Best, voor f 600.00.

Waarvan de finale Verkoop zal plaats hebben op Woensdag den 18 februari 1846, des avonds ten 7 ure, te 's Hertogenbosch, in het Kofthuis de Plaats Rojaal, bewoond bij C. VERHASSELT.

* * Bij den Uitgever dezer is heden uitgeg. en bij de onderstaande Correspondenten bekomen:

VERHAAL

van

MAKRENA MIECZYSLAWSKA,

Abdis der nonnen van den H. Basilus van Min. of: Geschiedenis eener Vervolgung van een jaren, door haar en hare onderhoorige zuster voor het geloot gelede: geschreven naar h. OPGAVEN, OP BEVEL VAN Z. H. DEN PAUS GASCOU XVI; door den Eerw. Pater Maximiliaan Ryf, rector der Propaganda te Rome; den Eerw. heer Alexander Jelowicki, rector der Kerk van den H. Claudius te Rome; den Eerw. Heer Aloys Leitner, theologant der Propaganda te Rome; begonnen den 6 November, en geëindigd den 6 December 1845, in het Klooster der H. Drieuuldigheid del Monte, te Rome.

Prijs 75 Cents,

De Correspondenten zijn:

Amsterdam, C. L. van Laagenhujzen.
 Arnhem, H. G. Daems.
 Almelo, J. T. Sommer.
 Breda, van Galich en Hermans.
 Bergenopzoom, Weijss.
 Delft, A. M. van Dijk.
 Eindhoven, Meijufvrouw Janson.
 Grave, aan het Bureau van de Catholijke Nederstemmen.
 Goes, Kleeuwens.
 Helmond, A. Vos.
 Heusden, L. Veerman.
 's Hage, A. P. van Langenhuisen.
 Haarlem, J. F. Niessen.
 Leyden, G. J. van Leeuwen.
 Nijmegen, P. Hermans.
 Ravenstein, A. T. van den Heuvel.
 Roermond, Romen.
 Rotterdam, J. A. van Belle.
 Tilburg, Weduwe van Geinert en Zoon.
 Utrecht, J. R. van Rossum.

Daar dit werkje niet algemeen in Commissie verzonden kunnen worden, zal hetzelfde franco aanvragen, dadelijk, zooveel mogelijk franco verzonden worden.

Graanmarkt

van 's HERTOGENBOSCH,

Maandag en Dingsdag 9 en 10 Februarij.

ROGGE f 8,90 a 9,15. BOEKWIT 8,35 a 8,50.
 GOET HAVER f 3,65 a 3,85.
 LICHTWIGTIGE HAVER f 3,00 a 3,35.

AMSTERDAM, 9 Februarij

Tarwe en Rogge aan benodigden aan vorige prijzen: 125, 128, 129 p. b. Pools Tarwe f 350, 365, 368; 128 p. Pommer f 345; 123 p. o. Vries f 310; 124 p. n. Zeeuws f 325.

Rogge: 118 p. Odessa f 277.

Garst prijshoudend: 113 p. jar. Beuss. f 188.

Boekweit in de puike soorten met hangboden van andere soorten f 5 hooger verkocht: 116 p. Holst. f 267; 117 p. j. Frans f 210; 110 p. n. Frans f 190.

Koolzaad dadelijk 65 p.; April 65 p. op 9 vat in Sept. en Oct. 59 p.

Lijnzaad in een doen; 113, 114 p. Taganrok f 310; 103 p. Kon. f 285.

Raapolie dadelijk ied. aalghamer, op levering, wilig; per 6 w. f 37; Vlieg. f 36 a 37; Mei 125 a 2; Sept. en Oct. f 34 a 35; Nov. f 34 a 35.

Lijnolie per 6 w. f 28; Vlieg. f 57; Hennepolie per 6 w. f 30; Vlieg. f 29.

Raapkoeken f 76 a 80. Lijnkoeken f 10 a 11.

Beurs van Amsterdam.

Maandag 9 Februarij ten ver ure.

W. 'S. 2 p. Ct. 61; 3 p. Ct. 73; Nieuwe Cert. 3 p. Ct. 73; Dito Cert. 4 p. Ct. 95; Handelsm. 165; Ardoin 510 p. st. 22; Spaarje 3 p. Ct. 40; Dito Binnenl. 3 p. Ct. 33; Pert. te Lond. 3 p. Ct. 61; Dito 4 p. Ct. 60; Oude Russen 166; Dito 4 p. Ct. 91; Do. Stieglitz en Co. 90; Grenada 23; 24; Venetia 45.

SCHIEDAM, 7 Februarij.

Jenever, Met Nederl. Vat, zonder Tuis f 21.00; zonder de Aft. Proef het Ned. f 22.25; belasting.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE ROOY, te 's Bosch.